

SERVICIUL PROTECȚIA COPILULUI

AUGUST 2022

INFORMARE

Privind: punerea în aplicare a HCLM nr.20/28.01.2022 cu privire la aprobarea Planului anual de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul local al Municipiului Brăila pentru anul 2022

***Importanța părinților și a unui climat familial pozitiv în dezvoltarea psihosocială a minorilor
(impactul migrației părinților asupra copiilor)***

Familia îndeplinește un rol important în dezvoltarea personalității copilului, prin modul în care încearcă să îl educe și să îl formeze. Astfel, influențele familiei determină stima de sine, ajută la conturarea unei imagini de sine a copilului, la dezvoltarea de aptitudini, la interiorizarea de valori și modele comportamentale.

Copiii depind de părinți pentru protecție, pentru satisfacerea nevoilor de bază, în familie se formează sentimentul de apartenență, siguranța că suntem iubiți, care transformă orice persoană într-una fericită. În viața de familie un rol deosebit îl are crearea unui climat sau mediu familial optim, bazat pe înțelegere și dragoste. Căminul familial, casa în care trăim, este un spațiu cu totul aparte, deosebit de important pentru viața conjugală a soților, dar pentru creșterea și educarea copiilor. Climatul, mediul familial are cel puțin trei dimensiuni: factor de coagulare în plan afectiv, loc de ocrotire, de siguranță și spațiu eterogen pentru învățarea primelor experiențe de socializare.

Climatul familial este sinonim cu atmosfera sau moralul familiei. Astfel că achizițiile psihocomportamentale realizate de copii sunt influențate de climatul familial. S-a demonstrat că aceleași influențe educative pot avea efecte diferite asupra copiilor în funcție de climatul familial în care acestea se exercită. Conceptul unui mediu pozitiv de creștere a copilului contribuie la dezvoltarea timpurie a mecanismelor cognitive, nivelului funcțional, emoțional și relațional. Cu cât experiența cotidiană a copilului este mai bogată, cu atât capacitatea lui de a răspunde și de a se adapta noilor condiții este mai înaltă, de aceea valorificarea potențialului trebuie realizat într-un mod firesc.

O economie de piață încă insuficient dezvoltată și facilitarea liberei circulații a persoanelor în contextul aderării României la Uniunea Europeană sunt doi factori ce au condus la niveluri ridicate de migrație a românilor către țările mai dezvoltate ale Europei. Plecarea unui număr considerabil de persoane peste hotare, fie în căutarea unui loc de muncă propriu-zis, fie în căutarea unui loc de muncă mai bine plătit, a lăsat în urmă un număr foarte mare de copii lipsiți de prezența părinților în procesul de creștere și dezvoltare.

Contextul familial, persoanele cu care copiii rămân să trăiască și relațiile stabilite cu aceste persoane s-au dovedit a fi esențiale. De asemenea, relația pe care părinții plecați reușesc să o stabilească și să o mențină cu copiii rămași acasă s-a evidențiat că având un rol covârșitor în atitudinea și comportamentul pe care copilul îl va adopta pe perioada lipsei acestora. Este foarte important ca această comunicare care se stabilește între copii și părinți să fie constantă. O comunicare care nu decurge în mod constant creează sincope și goluri în relația dintre aceștia. Copiii se îndepărtează astfel de părinți, fără a mai găsi sprijin în aceștia. Mai mult, lipsa unei comunicări constante până în prezent îi face pe adolescenți și tineri să se simtă chiar mai puțin confortabil lângă părinți în situația unei reîntâlniri. Efecte negative generează și situațiile în care părinții își mint copiii, amână luarea anumitor decizii legate de aceștia sau nu le iau în considerare dreptul de a participa la deciziile care îi implică și pe ei. Există părinți care își amăgesc continuu copiii în legătură cu perioada de timp petrecută de ei în străinătate. Ei promit că se întorc la o anumită dată, fără a respecta ceea ce au promis. Toate acestea determină scăderea încrederii în părinți și adulți în general, scăderea stimei de sine, scăderea stării de optimism privind viitorul familiei. Se recomandă evitarea situațiilor în care copii au o anumită vârstă, 13-14 ani, să rămână să se îngrijească singuri, având eventual sprijin parțial din partea unui adult (rudă, vecin, o cunoștință a părinților, gazda). Situațiile în care copiii rămân o perioadă de timp fără prezența unui părinte sau a unui alt adult de referință (bunici activi și implicați, alte rude apropiate) care să îi supravegheze, protejeze și să îi susțină mai ales la nivel afectiv în acțiunile pe care ei le întreprind, pot avea asupra acestora efecte negative, atât la nivel emoțional cât și la nivel comportamental.

La nivel emoțional, copiii se pot simți:

- lipsiți de speranță, de certitudinea unui viitor împlinit și fericit;
- fără nici un fel de susținere și încurajare în orice activitate de participare (inclusiv aici și participarea la activitățile școlare);
- fără susținere în perioadele considerate a fi decisive pentru ei (de exemplu examenul de capacitate, bacalaureat, alegerea unei facultăți, etc.);
- retrași și cu tendințe de izolare, lipsiți de dorința de a comunica cu ceilalți;

Dintre efectele comportamentale ale separării îndelungate a copiilor de părinți se pot menționa:

- abandon școlar (tendința întâlnită majoritar în rândul băieților);
- participare școlară scăzută (absenteismul este des întâlnit printre minorii adolescenți rămași singuri acasă fără o supraveghere constantă din partea unui adult);
- izolare și comunicare slabă, atât cu ceilalți copii, cât și cu învățătorii sau profesorii;
- tendința de asociere în grupuri deviante, uneori chiar infracționale (întâlnită în special în rândul băieților);
- risc de consum de droguri.

Efectele menționate, atât la nivel psiho-emotional cât și comportamental, se regăsesc într-o anumită măsură și la copiii care, deși teoretic se află în grija unui adult, adică locuiesc cu un bunic sau altă rudă, nu găsesc un sprijin real în aceștia sau, mai mult, nu resimt autoritatea, lipsa părinților de acasă este un prilej de a-și exprima libertatea, ajungând în aceeași situație de risc (abandon școlar, asociere cu grupuri cu acțiuni mai puțin dezirabile social).

Condiții de acordare a prestației financiare excepționale

Potrivit prevederilor Legii nr. 272/2004, republicată, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, minorul are dreptul de a beneficia de asistență socială și de asigurări sociale, în funcție de resursele și de situația în care se află acesta și persoanele în întreținerea cărora se găsește. Articolele 130-132 din legea mai sus menționată prevede că primarii acordă prestații financiare excepționale, în situația în care familia care îngrijește copilul se confruntă temporar cu probleme financiare determinate de o situație excepțională și care pune în pericol dezvoltarea armonioasă a copilului. Aceste prestații se acordă cu prioritate copiilor ale căror familii nu au posibilitatea sau capacitatea de a acorda copilului îngrijirea corespunzătoare ori ca urmare a necesității suportării unor cheltuieli particulare destinate menținerii legăturii copilului cu familia sa, iar decizia se ia în funcție de fiecare caz în parte prin dispoziția primarului.

Prestațiile financiare excepționale pot fi acordate și sub formă de prestații în natură (tichete sociale), pe baza dispoziției primarului, constând, în principal, în achiziționarea produselor alimentare, îmbrăcăminte, încălțăminte, manuale și rechizite sau echipamente școlare, suportarea cheltuielilor de transport, procurarea de proteze, medicamente și alte accesorii medicale.

Acordarea prestației financiare excepționale va fi susținută de consilierea și îndrumarea beneficiarilor cu privire la îndeplinirea obligațiilor părintești, promovarea unui mod de viață sănătos, o igienă adecvată, necesitatea asigurării stabilității și continuității în creșterea și educarea minorilor, în vederea redobândirii capacității de autonomie și funcționare, a creșterii calității vieții și a gradului de integrare socială a copiilor, precum și o minimizare a riscului de excluziune socială.

După acordarea prestației sociale, serviciul de specialitate din cadrul Direcției de Asistență Socială Brăila, va urmări modul în care sprijinul oferit a ajutat familia să depășească situația de nevoie în care se afla la momentul solicitării precum și dacă părintele/reprezentantul legal al minorului își îndeplinește sarcinile și obligațiile ce decurg din calitatea sa, fructificând sprijinul acordat, prin monitorizarea situației familiei pe toată perioada acordării prestației financiare excepționale precum și timp de 3 luni după încetarea acordării ajutorului financiar.

Conform prevederilor art. 131 din Legea nr. 272/2004, cuantumul maxim și condițiile de acordare a prestațiilor financiare excepționale se stabilesc prin hotărâre a Consiliului Local Municipal. Astfel, cuantumul, stabilit la nivelul anului 2022, este de 1500 lei, putând fi acordat o singură dată pe an. În cazul familiei monoparentale ajutorul financiar se acordă o singură dată pe an sau eșalonat pe o perioadă de până la 5 luni consecutiv în limita a 1500 lei/perioadă.

Director executiv,

Nicoleta Mihaela Oancea

Întocmit:

Vasile Gianinna Victoria, șef serviciu

Ștefan Alina-Felicia, psiholog